

Wniosek o wsparcie działań strażniczych w Polsce

Wniosek składa:

☒ Stowarzyszenie lub fundacja

1. Pełna nazwa Wnioskodawcy	Fundacja Odpowiedzialna Polityka
2. Tytuł działania	Społeczna kontrola sprawozdań finansowych w kontekście nadużywania zasobów publicznych (NZP)
3. Data rozpoczęcia działań podejmowanych w ramach wsparcia	2024-06-01
4. Data zakończenia działań podejmowanych w ramach wsparcia	2025-03-31

5. Dlaczego działania strażnicze są ważne na terenie, na którym działacie lub w temacie, którym się zajmujecie?

Ostatnie miesiące pokazały, że działania strażnicze w obszarze obserwacji procesu wyborczego pozytywnie wpływają na wzrost aktywności społecznej i na transparentność procesu. Poprzez angażowanie obywateli w szeroko pojętą obserwację wyborów, zwiększamy ich wiedzę, zaopatrujemy w narzędzia służące ocenie jakości wyborów, pośrednio czyniąc ich współodpowiedzialnymi za to jak przebiega proces wyborczy.

Zarówno kampanie referendalna i parlamentarna, jak i przede wszystkim samorządowa były przełomowe z punktu widzenia dostrzegania kwestii (nie)równości wyborów przez obywateli. Reakcje społeczne na zarządzenie referendum, wykorzystanie spółek Skarbu Państwa i/lub komunalnych czy piastowanego urzędu były głośne, a w niektórych przypadkach prowadziły do opublikowania przeprosin przez kandydatów (Hanna Zdanowska - Łódź) czy nawet negatywnego wyniku wyborczego (Wojciech Szczurek - Gdynia).

Wpływ działań strażniczych na nastawienie społeczne jest niezwykle ważny. Jednak celem działania Fundacji oraz monitorujących proces wyborczy aktywistów jest również sprawdzenie możliwości wykorzystania istniejących mechanizmów kontroli finansowania kampanii do potwierdzenia niedozwolonego charakteru NZP.

6. Opisz, w jaki sposób prowadzicie działania kontrolne, od kiedy działacie, w jaki sposób chronicie prawo do informacji, interes publiczny, praworządność czy praw człowieka? Jak dbacie o przestrzeganie w Waszej organizacji standardów dotyczących niezależności, jawności działań, obiektywizmu i rzetelności?

FOP działa od 2018 r., jako apolityczna organizacja społeczna skupiająca się na obserwacji procesu wyborczego. Od tego czasu poszerzyliśmy zakres naszej obserwacji m.in. o monitoring kampanii wyborczej w SoMe oraz nadużywania zasobów publicznych. Jesteśmy członkiem EPDE i ENEMO - największych europejskich sieci działających na rzecz budowy demokracji poprzez poprawę jakości procesu wyborczego.

Główną wartością, którą się kierujemy jest bezstronność. FOP jest sygnatariuszką Deklaracji ogólnych zasad prowadzenia bezpartyjnej obserwacji wyborów i monitorowania ich przez organizacje obywatelskie uchwalonej na forum ONZ. Oznacza to, że prowadząc działania monitoringowe nie obserwujemy "pod tezę", ale zwracamy uwagę na jakość procesu wyborczego i jego zgodność z regulacjami prawnymi i standardami międzynarodowymi. Każda zaangażowana w działania Fundacji osoba zobowiązuje się do przestrzegania takich zasad jak rzetelność, apolityczność i obiektywizm.

Nie oznacza to jednak, że nie chcemy wpływać na to co polityczne. Prowadzimy działania na rzecz poprawy jakości prawa wyborczego, transparentności powoływania i pracy administracji wyborczej, a nasze materiały edukacyjne udostępniamy bezpłatnie, w tym wszystkim stronom sceny politycznej.

Drugą kluczową dla FOP wartością jest prawo do informacji - a co za tym idzie zwiększanie świadomości obywateli na temat życia publicznego. Robimy to np. pilnując aby partie wywiązywały się z obowiązku publicznego rejestrowania otrzymywanych wpłat; czy tłumacząc zawichość prawa wyborczego w mediach społecznościowych i ucząc obywateli jakie mają prawa i jak z nich skorzystać. Od 2022 roku pracujemy na rzecz zwiększenia transparentności i społecznej kontroli finansowania polityki. Stworzyliśmy pierwszą w Polsce metodologię monitorowania nadużywania zasobów publicznych (NZP) w wyborach, a przeszkolona przez nas niespełna 100 aktywistów i aktywistek przeprowadziła monitoring NZP w kampaniach wyborczych w latach 2023/24.

7. Z kim działacie? Jak Wasze działania są odbierane? Czy macie jakichś sojuszników (kogo)?

Działania kierujemy do wszystkich organizacji i osób zainteresowanych poprawą jakości procesu wyborczego w Polsce. W naszych akcjach obserwacyjnych, dyskusjach i szkoleniach uczestniczą osoby z całej Polski - podczas obserwacji w 2020 i 2023 roku byliśmy obecni w każdym z województw. Od początku istnienia Fundacji działamy w polskich i międzynarodowych koalicjach organizacji społecznych na rzecz demokratycznych wyborów, a także staramy się docierać do lokalnych, tematycznych inicjatyw społecznych. W lutym 2023 roku zainicjowaliśmy stanowisko przeciwko zmianom w Kodeksie wyborczym, które zostało podpisane przez 58 podmiotów - od największych warszawskich organizacji prawniczych (HFPC, Amnesty) do lokalnych grup z Nasielska czy Baranówki. Latem 2023 roku odwiedziliśmy 17 miejscowości gdzie w partnerstwie z organizacjami lokalnymi zachęcaliśmy do aktywnego uczestnictwa w wyborach. Jesteśmy ważną częścią koalicji Zaczyn/Obywatele w Wyborach dzięki której naszą wiedzę i know-how dzielimy się z innymi organizacjami społecznymi, których codzienne działania nie koncentrują się na wyborach. Wspieramy merytorycznie projekty profrekwencyjne - Głosobranie, Robię to pierwszy raz.

8. Napiszcie co pomógłoby Wam działać skuteczniej? Jak chcecie rozwijać swoje działania?

Lata 2023/24 utwierdziły nas w przekonaniu, że wyzwaniem dla integralności wyborów w Polsce nie jest przebieg dnia głosowania, a wykorzystywanie dostępu do zasobów - mediów czy instytucji publicznych, spółek państwowych itp. w kampanii wyborczej. W tym kontekście, nadużywanie środków publicznych jest obszarem niezwykle istotnym z punktu widzenia uczciwości i równości wyborów.

Opracowanie metodologii monitorowania wykorzystywania środków publicznych i zastosowanie jej w kontekście wyborów parlamentarnych i samorządowych, pozwoliło nam do pewnego stopnia uchwycić skalę zjawiska i stworzyć sieć zainteresowanych tym tematem organizacji oraz lokalnych aktywistów i aktywistek.

Kolejnym stojącym przed nami wyzwaniem jest przetestowanie istniejących mechanizmów społecznej kontroli finansowania kampanii oraz zaproponowanie rekomendacji, które należałoby wdrożyć aby zarówno uszczelnić system finansowania kampanii, zwiększyć nadzór organów wyborczych nad jej przebiegiem, oraz zwiększyć transparentność i dostępność tego obszaru procesu wyborczego dla obywateli. Oraz oczywiście rzecznictwo za wprowadzeniem tych zmian podczas zbliżającej się rewizji Kodeksu wyborczego.

9. Opiszcie działania, które chcecie zrealizować w ramach wsparcia z Funduszu Obywatelskiego i Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska i ich spodziewane efekty.

Chcielibyśmy zrealizować następujące działania:

1. spotkanie online dla uczestników wcześniejszych misji monitorowania NZP i innych zainteresowanych (ok. 60 os.). Spotkanie ma służyć podtrzymaniu i wzmocnieniu kontaktów, zebraniu pomysłów i lokalnych doświadczeń w zakresie obserwacji NZP oraz zaproponowaniu udziału w badaniu sprawozdań finansowych komitetów wyborczych;
2. przygotowanie i przeprowadzenie stacjonarnego, jednodniowego warsztatu nt. jak badać i składać zastrzeżenia do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych (ok. 20 uczestników). Warsztat byłby skierowany przede wszystkim do osób zrekrutowanych podczas spotkania (1), przy ok. 20% udziale osób nowych.
3. wsparcie merytoryczne dla ok. 10-15 osób badających sprawozdania finansowe komitetów wyborczych z wyborów samorządowych co do których działalności w trakcie kampanii zachodziło podejrzenie nadużywania zasobów publicznych. Monitoring będzie prowadzony w delegaturach Krajowego Biura Wyborczego i może być uzupełniony przez monitoring komitetów ogólnopolskich przez Zespół FOP.
4. wsparcie merytoryczne w zakresie zgłaszania zastrzeżeń do sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującą procedurą oraz wspólna analiza wyników.

Spodziewane efekty działań to:

- podtrzymanie zainteresowania zjawiskiem NZP w lokalnej przestrzeni aktywistycznej, co może przyczynić się do zwiększenia świadomości wśród wyborców i kandydatów i pozytywnej zmiany w postaci braku przyzwolenia społeczności lokalnej na takie zachowania;
- stworzenie szkolenia oraz materiałów wspomagających aktywistów w monitorowaniu sprawozdań finansowych;
- zwiększenie wiedzy i umiejętności lokalnych aktywistów w obszarze kontroli finansowania kampanii wyborczej poprzez udział w warsztacie, badaniu sprawozdań finansowych komitetów wyborczych z wyborów samorządowych;
- sprawdzanie czy i jak działają instrumenty kontroli społecznej finansowania kampanii wyborczej oraz pozyskanie i weryfikacja danych na temat NZP w celu wypracowania rekomendacji prawnych itp.

10. W jaki sposób informujecie o swoich działaniach? Podajcie przykładowe linki do informacji. Jakie działania informacyjne i włączające inne osoby planujecie przeprowadzić w związku z działaniami proponowanymi we wniosku?

Wykorzystujemy media tradycyjne i społecznościowe (FB, X, IG, LI itp) do przekazywania informacji na temat wyborów w Polsce i na świecie, oraz do zwiększania świadomości społecznej na temat praw obywatelskich w kontekście wyborów. Nasze posty docierają od kilkuset do dziesiątek tysięcy widzów - w zależności od tematu. Podczas wyborów parlamentarnych na samym tylko Instagramie organiczny zasięg wyniósł 0,5 mln.

Fundacja postrzegana jest jako wiarygodne źródło informacji o wyborach w Polsce. Nasi eksperci są zapraszani do komentowania zmian w prawie wyborczym oraz prezentowania wyników prowadzonych przez Fundację obserwacji. Zasięg medialny obejmuje stacje telewizyjne (TVP, TVN), kanały radiowe (TOK FM, RNŚ), portale internetowe (Onet, WP, OKO.Press); a także media regionalne. Publikowane przez nas treści są dość zróżnicowane w zależności od tematu i grupy odbiorców - wykorzystujemy grafiki, infografiki, animacje, live'y, artykuły i raporty, aby informować, ale również angażować naszych obserwujących.

W ramach projektu wykorzystamy media i SoMe w procesie rekrutacji oraz do informowania o przebiegu projektu i jego wynikach. Ponadto, chcemy rozbudować sieć kontaktów w mediach

regionalnych i lokalnych, które naturalnie będą bardziej zainteresowane wynikami naszych działań monitoringowych. Będziemy również korzystać z uprzejmości zaprzyjaźnionych lokalnych i tematycznych organizacji zainteresowanych promocją projektu.

<https://tinyurl.com/liczenie>; <https://tinyurl.com/instafof>

11. Budżet – opiszcie jakie rodzaje kosztów chcecie ponieść w ramach wsparcia - rodzaj kosztu, jego uzasadnienie i szacowana kwota, np. 1) wpisy sądowe, skargi do sądów to jeden z instrumentów, których używamy i spodziewamy się, że w nadchodzącym roku złożymy ich 3, 500zł; 2) Wynagrodzenia osób realizujących działania (Wynagrodzenie koordynatorki/ra działania X/projektu) 10 miesięcy * kwota Y; Kwota Z).

Lp.	Rodzaj Kosztu	Uzasadnienie kosztu	Szacowana kwota (w PLN)
1	Wynagrodzenie koordynatorki projektu	wynagrodzenie koordynatorki projektu odpowiedzialnej za koordynację wszystkich działań (w tym komunikacyjnych), kontakt z partnerami oraz z grantodawcą. 9 miesięcy x 500 PLN	4 500,00
2	Wynagrodzenie "opiekunów" obserwatorów	wynagrodzenie dwóch osób, które będą opiekowały się obserwatorami i przeprowadzały ich przez proces monitorowania sprawozdań. Są to osoby z doświadczeniem w monitorowaniu nadużywania zasobów publicznych oraz w monitorowaniu sprawozdań z wyborów centralnych i lokalnych. 2 osoby x 4 miesiące x 800 PLN	6 400,00
3	Wynagrodzenie ekspertki ds. prawa wyborczego	Wynagrodzenie ekspertki ds. prawa wyborczego odpowiedzialnej za przygotowanie szkolenia oraz pracę z obserwatorami nad składaniem zażaleń do sprawozdań finansowych; 5 miesięcy x 1000 PLN	5 000,00
4	Koszty promocji	wynagrodzenie osoby odpowiedzialnej za komunikację + koszt reklam w mediach społecznościowych/na portalu ngo.pl 9 miesięcy x 250 PLN	2 250,00
5	Księgowość	Koszt obsługi księgowej podczas najbardziej płodnego w dokumenty miesiąca projektu - czyli w okresie weryfikacji sprawozdań finansowych przez obserwatorów 1 miesiąc x 2500 PLN	2 500,00

6	Warsztat - koszt wynajęcia sali	koszt wynajęcia sali na warsztat o tym jak badać i składać zastrzeżenia do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych. Przewidywana liczba uczestników - 20 1 x 1730 PLN	1 730,00
7	Warsztat - koszt cateringu	koszt cateringu na warsztat o tym jak badać i składać zastrzeżenia do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych 20 uczestników x 275 PLN (2 x przerwa kawowa, 1x lunch)	5 500,00
8	Warsztat - zwrot kosztów podróży	zwrot kosztów podróży na warsztat o tym jak badać i składać zastrzeżenia do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych 20 uczestników x 120 PLN	2 400,00
9	Wynagrodzenie osób badających sprawozdania	wynagrodzenie osób (aktywistów i aktywistek), którzy zostali przeszkoleni podczas warsztat i następnie przystąpili do badania sprawozdań finansowych w delegaturach Krajowego Biura Wyborczego średni (przewidywany) czas pracy jednej osoby - 18 godzin stawka godzinowa (brutto brutto) - 36 PLN wynagrodzenie brutto brutto (łącznie koszt Fundacji) - 648 PLN na osobę (umowa zlecenie) przewidywana liczba uczestników - 15 osób 15 x 648 PLN	9 720,00
Wnioskowana kwota wsparcia:			40 000,00

12. Podajcie informacje o dotychczasowych sposobach finansowania Waszych działań, w tym listę darczyńców instytucjonalnych, od których otrzymaliście wsparcie na działania strażnicze w ciągu ostatnich 3 lat (podajcie również rok i kwotę wsparcia). Tu możecie też podać inne informacje mogące mieć znaczenie przy ocenie wniosku.

Działania Fundacji finansowane są głównie z grantów od instytucji polskich i międzynarodowych, choć obecnie pracujemy nad zwiększeniem udziału darowizn od osób prywatnych - m.in Wpłacam i Patronite.

W ciągu ostatnich 3 lat Fundacja otrzymała następujące środki na działania strażnicze:

86 928,61 EUR na przygotowanie materiałów edukacyjnych oraz szkolenia dla organizacji lokalnych w ramach programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny.

9 500 EUR na działania zwiększające integralność wyborów w Polsce w latach 2021-23 - część projektu konsorcjum organizacji, finansowanego przez Komisję Europejską - program Europe for Citizens (łącznie ok. 150 tys. EUR);

3 900 EUR na analizę otoczenia prawnego i monitoring finansowania kampanii w mediach społecznościowych (2022-23) - część projektu finansowanego przez International Visegrad Fund (łącznie kwota 24 430 EUR)

40 000 PLN z Funduszu Watchdogów na stworzenie metodologii monitorowania nadużywania zasobów publicznych;

70 000 USD na monitoring NRP w wyborach parlamentarnych i stworzenie rekomendacji od NED;

60 000 PLN na obserwację wyborów parlamentarnych 2023 od Funduszu Obywatelskiego;

20 000 USD na obserwację wyborów oraz kampanię Superbohaterowie Wyborów od German Marshall Fund;

13. Informacje o wnioskodawcy

Organizacja	
13.1. Adres siedziby organizacji	Miejscowość: Warszawa, Gmina: Praga-Południe (dzielnica), Powiat: Warszawa, Województwo: mazowieckie, Kod pocztowy: 03-965, Poczta: Warszawa, Ulica: Aleja Stanów Zjednoczonych, Numer posesji: 16, Numer lokalu: 76
13.2. Strona www, link do profilu w mediach społecznościowych	www.odpowiedzialnapolityka.pl
13.3. Numer wpisu do odpowiedniego rejestru (np. KRS)	0000642450
13.4. Data rejestracji	2016-10-18
13.5. Telefon	+48519782440
13.6. E-mail	fundacja@odpowiedzialnapolityka.pl
13.7. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie wniosku i kontakty z Funduszem (imię, nazwisko, e-mail, telefon)	- Imię i nazwisko: Zofia Lutkiewicz - E-mail: zofia@odpowiedzialnapolityka.pl - Telefon: +48519782440

14. Oświadczenia osób składających wniosek

☒ Proponowana we wniosku inicjatywa w całości mieści się w zakresie działalności statutowej wnioskodawcy (dotyczy organizacji), a doświadczenie mojej organizacji w prowadzeniu działań strażniczych to nie mniej niż 3 lata.

- ☒ Wszystkie podane we wniosku informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym.
- ☒ Oświadczam(-y), że zapoznałem/zapoznałam się z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie są radnymi, ani urzędnikami w gminie lub powiecie lub jednostkach od nich zależnych, nie pracują w podmiotach kontrolowanych lub jednostkach im podlegających, ani podmiotach konkurencyjnych.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie kandydowały w wyborach w ciągu ostatnich pięciu lat (chodzi o wybory samorządowe, prezydenckie, parlamentarne i europejskie), ani nie były członkami komitetu wyborczego.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie należą do władz partii politycznych, ani nie są osobami aktywnie działającymi lub popierającymi konkretne ugrupowania polityczne.

Imię i nazwisko osoby/osób składających wniosek uprawnionej(-ych) do reprezentowania wnioskodawcy

Lp.	Imię	Nazwisko	Funkcja
1	Zofia	Lutkiewicz	Prezesa
2	Anna	Frydrych-Depka	Członkini Zarządu

Data złożenia wniosku

2024-06-21

Załącznik nr 1 do wniosku o wsparcie

Klauzula informacyjna:

- Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Fundacja dla Polski (dalej: „ADMINISTRATOR”), z siedzibą: ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa. Z Administratorem można się kontaktować pisemnie, za pomocą poczty tradycyjnej na adres: ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa lub pocztą elektroniczną: fdp@fdp.org.pl.
- Administrator nie wyznaczył Inspektora Ochrony Danych.
- Dane osobowe są przetwarzane na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Przetwarzanie odbywa się w celu:
 - przyjęcia i rozpatrzenia wniosku o wsparcie w ramach Funduszu Obywatelskiego oraz w przypadku przyznania wsparcia w celu publikacji informacji o beneficjencie (nazwy lub imienia i nazwiska) na stronie i w mediach społecznościowych Funduszu Obywatelskiego i Fundacji dla Polski oraz w celu zawarcia i wykonania umowy, a także zapewnienia prawidłowego kontaktu - art. 6 ust. 1 lit. b RODO;
 - rozliczenia i sprawozdania – art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

5. Dane osobowe nie pochodzą od stron trzecich.
6. Administrator nie zamierza przekazywać danych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
7. Administrator będzie przekazywał dane osobowe innym podmiotom, tylko na podstawie przepisów prawa lub umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w tym dostawcom usług teleinformatycznych, m.in. Google, Witkac Sp. z o.o.
8. Administrator będzie przetwarzał dane osobowe:
 - a) w przypadku przyznania wsparcia przez 5 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym nastąpiło zakończenie realizacji umowy;
 - b) w przypadku odmowy wsparcia do końca okresu sprawozdawczego.
9. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do żądania od Administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz o prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych.
10. Skargę na działania Administratora można wnieść do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
11. Podanie danych osobowych jest wymogiem do wykonania obowiązków Administratora. Ich niepodanie spowoduje brak możliwości złożenia wniosku o wsparcie.
12. Administrator nie przewiduje zautomatyzowanego podejmowania decyzji.